

Informatiebericht SUA (INTERN)

Van IND / SUA
Auteur(s) [naam]
Telefoonnummer [telefoonnummer]

Nummer & Titel IB 2021/65 Beoordeling veilig derde land - Japan

Kenmerk (digijust) 3347004
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met IB 2021/8 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/
Factsheet TOELT Japan: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'

Geldig vanaf 26-05-2021
Geldig tot en met 26-05-2024

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Japan als veilig derde land.

Zie voor [algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land'](#) Informatiebericht nummer 2021/8.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Japan heeft TOELT op 1 april 2020 een [factsheet](#) [*interne link*] gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Japan in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Japan als veilig derde land:

Japan is partij bij de relevante internationale verdragen. Artikel 53 van de *Immigration Control and Refugee Recognition Act* waarborgt het verbod op refoulement. Niet is gebleken dat Japan een beleid voert van het onder dwang terugsturen van vreemdelingen aan de grens en/of een beleid voert van refoulement van vreemdelingen die al langer in Japan verblijven. Uit het Country Report on human rights practices van het US State Departement over Japan voor de jaren 2013 tot en met 2019 blijkt dat er geen gevallen zijn gemeld waarin er sprake was van refoulement.

Japan voorziet in een nationale asielprocedure op grond van de *Immigration Control and Refugee Recognition Act*. Echter, het aantal ingewilligde asielaanvragen is zeer

laag in vergelijking met het aantal aanvragen. Voorgaande zou erop kunnen wijzen dat Japan een terughoudende interpretatie van het Vluchtelingenverdrag hanteert. Ngo's en UNHCR hebben dan ook hun zorgen geuit over de restrictieve asielprocedure.

Een vreemdeling kan in Japan asiel aanvragen, ongeacht zijn of haar nationaliteit. Dit geldt ook voor vreemdelingen die Japan op onrechtmatige wijze zijn binnengekomen of hun visa overstayed hebben. Echter, hierover dient opgemerkt te worden dat het indienen van een asielaanvraag door voorgaande categorie de vreemdeling niet automatisch een legale verblijfstatus oplevert. Dit betekent dat de vreemdeling gedetineerd en/of uitgezet kan worden naar zijn land van herkomst indien hij/zij, na beoordeling van de asielaanvraag niet erkend wordt als vluchteling of op grond van een andere verblijfstitel in Japan mag blijven. De *Immigration Control and Refugee Recognition Act* biedt de mogelijkheid om Permission for Provisional Stay te verlenen aan deze groep asielzoekers zonder legale verblijfsstatus gedurende het afwachten van de asielprocedure. Degene die in aanmerking komen voor Permission for Provisional Stay zullen niet worden gedetineerd. Om in aanmerking te kunnen komen dient een asielzoeker binnen zes maanden na aankomst in Japan asiel te hebben aangevraagd en dient de asielzoeker afkomstig te zijn uit een grondgebied waarbinnen hij/zij vreest voor vervolging. Volgens UNHCR blijkt dat de meeste asielaanvragers echter wel een legale verblijfsstatus hebben op het moment van het indienen van de aanvraag. Aanvragers waarbij dit niet het geval is, worden vaak voor lange periodes in immigratiedetentiecentra geplaatst gedurende de aanvraagprocedure. Er is geen maximum duur vastgelegd voor het verblijf in detentie. Volgens het US State Department worden veel asielaanvragers jarenlang gedetineerd. Tevens hebben ngo's zorgelijke gevallen gemeld waarbij er vreemdelingen in detentie zijn overleden. Hieromtrent hebben verschillende juridische experts en UNHCR opgemerkt dat de gedetineerde vreemdelingen als gevolg van de langdurige detenties in protest gaan tegen de omstandigheden, onder andere door het deelnemen aan hongerstakingen. Voorgaande is bedoeld om een gezondheidsrisico te creëren op basis waarvan vrijlating op medische grond gerechtvaardigd zou zijn.

Aanvragers van een vluchtelingenstatus hebben geen toegang tot de arbeidsmarkt, tenzij zij een geldig kort verblijf visum hebben. In dat geval moeten ze, voor afloop van het visum, goedkeuring aanvragen om inkomsten te mogen verwerven. In afwachting van de goedkeuring verstrekt het Refugee Assistance Headquarters sociale bijstand voor aanvragers die in financiële moeilijkheden verkeren. Uitgezonderd van de voorgenoemde groep die voldoen aan de criteria om toegang te mogen verkrijgen tot de arbeidsmarkt, hebben vreemdelingen wier asielaanvraag nog in behandeling of beroep is, geen recht op het ontvangen van sociale bijstand. Zij zijn afhankelijk van de overvolle shelters, illegale tewerkstelling of hulp van ngo's.

De Japanse regering werkt samen met de UNHCR en andere humanitaire organisaties in het bieden van bescherming en hulp aan vluchtelingen, asielzoekers, en staatlozen.

Erkende vluchtelingen krijgen een hernieuwbare verblijfsvergunning voor één of drie jaar. Zij komen in aanmerking voor de National Health Insurance en ontvangen, onder bepaalde omstandigheden, sociale bijstand vanuit de gemeente. Daarnaast hebben zij ook toegang tot Japanse taallessen, hulp bij huisvesting en het zoeken naar werkgelegenheid. Over het algemeen ervaren vreemdelingen vormen van discriminatie met als gevolg dat zij in mindere mate toegang hebben tot huisvesting, onderwijs en werkgelegenheid.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Japan in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- het vasthouden van vreemdelingen in detentiecentra voor onbepaalde tijd en;
- het gebrek van toegang voor asielzoekers tot basisvoorzieningen.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.